

جیرۆکا شارستانی

موسلمانبوونا کوردان

پشتی ئیسلام د سەدسالیان هەفتی زایینی دا ل هەمی نیف گرافا عەرمی بەلافیوویی و عەرب هەمی بووینە موسلمان، لەشکەرەکی بهێز ژێ رابوو. فێ لەشکەری هێرش کرە سەر ئیمپراتوریا فارس ل باشووری عێراقی و دەولەتا کیسرای شکاند.

پاشی ژیهەل هاتن و ل سالا (٦٥٠) ز گەهشتنە کوردستانی. د نایبەرا وان و خەلکی کوردستانی دا، شەڕین گەلەک دژوار و خویناوی دەرکەتن.

گەلەک خەلک هاتنە کوشتن و گوند و باژێرین کوردستانی تالان و وێران بوون و لەشکەرێ موسلمانان ب سەرکەفت. خەلکی کوردستانی دینی خۆ هیلان و موسلمان بوون. نوکە بتر ژ ٩٠٪ ژ خەلکی کوردستانی موسلمانن و باوەریەکا موکەم ب ئیسلامی هەیه.

دەولەتین کوردی پشتی موسلمانبوونی

سێ سەد سالان پشتی موسلمانبوونا کوردان، سێ دەولەتین کوردی پێن مەزن ئاڤا بوون:

دەولەتا جەسنەوی

د سالا (٩٤١) ز دا ل باشووری کوردستانی ئاڤا بوو. باژێرین: هەمەدان، نەهاوند، کەرمانشان و شارەزوور د ئاڤ سنۆرین فێ دەولەتی دا بوون. فێ دەولەتی هەتا سالا (١٠٤١) ز دەسەلات گیرا.

دەولەتا شەدادی

ل سالا (٩٥١) ز، سەرۆکی عەشیرا رەوندیان محەمەد شەدادی ئەڤ دەولەتە ئاڤا کر. سنۆرین فێ دەولەتی ژ رەواندزی هەتا باژێر گەنجی ل ئازەربایجانی دچوون. ل سالا (١٠٨٨) ز مەلکشاهی سەلجوقی هێرشەکا مەزن ئینا سەر و ئەڤ دەولەتە تیکدا.

دەولەتا مەروانی

دەولەتا مەروانی ل سالا (٩٨٥) ز ژ لای "یاد دۆستەك" ی فە هاتییه دامەزراندن.

پایتهختی وێ باژێر "سلیفا" ل باکووری ئامەدی بوو. ژ باژێرین گرنگین فێ دەولەتی: ئامەد، هەسەنکیف، نسیبین، میردین، جزیر، رجا، بەدلیس و مالاژگری بوون. دەسەلاتدارین فێ دەولەتی ئاڤاهی وەك مزگەفت و دبستان ئاڤا کرن و کەلپین کەڤن نووژەن کرن. ل سالا (١٠٩٧) ئ ئەو ژ ی دەستی سەلجوقیان هاتە تیکدان.

مەروانیان کەلەها نامەدئ نوورەنکر.

کەلەها حەسەنکیفی
سالا ١٥٩٧ ئی ژ شەرفنامەیی.

بازیری حەسەنکیفی
سالا ١٥٩٧ ئی ژ شەرفنامەیی.

پرا مالا بادئ کو نیژیکی پایتەختی مەروانیانە، د سەد سالی
یازدئ دا هاتیە ئافا کرن.
(ئەف نیگارە د سالا ١٧٨٦ ئی دا هاتیە چێکرن)

خەنجەرێن کوردی ژ چەرخێ هەفدئ کو ب
زیفی هاتیە نەخشاندن.

پرا دەه دەری و کەلەها نامەدئ.

زیدەر، دەرگوشتا ناسنامەیی

٥٠ کمپر

